

чато земельну реформу, а саме створюється єдина база даних, що дозволить полегшити комунікацію між адміністраціями. Цей законопроект дозволить заощадити кошти держбюджету, які виділялися. По-третє в цьому році було напрацьовано ряд стимулів для інвестиційної привабливості України.

Отже ми прийшли до висновку, що на сьогодні економіка України знаходиться в стані дестабілізації. Вона дуже залежить від стану в світі. А особливо від цін на експортну та імпортовану продукцію. Адже більшість продукції такої, як нафта, пальне, вугілля є імпортованою продукцією, а ВВП на даний момент зростає за рахунок експорту агро продукції та металургії. Потрібно змінювати систему оподаткування, сприяти виникненню нових підприємств та розвивати сильні галузі країни. А також системи потребують модернізації та економічної інтеграції, налагодження зв'язків з іншими країнами з перспективою партнерства. Тоді ми не будемо на стільки залежні від світової ситуації, адже будемо мати постійних партнерів і системи не будуть піддаватися таких змінам при виникненні проблем. При таких змінах можливо досягти стабільності, а також зростання темпів ефективності.

Джерела та література

1. Максименко Я. А. Розвиток національної економіки під впливом загальносвітових тенденцій. *Бізнесінформ*. 2019. № 3. С. 26–31.
2. Полуяктова О. В. Прискорення соціально-економічного розвитку суспільства: економіко-політичні аспекти. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. № 16. С. 16–19.
3. Валовий внутрішній продукт України (2016–2020). URL: http://ukrstat.gov.ua/imf/arhiv/nr/nr2016_2020_u.htm
4. Офіційний курс гривні щодо іноземних валют за 2020 рік. URL: <https://bank.gov.ua/ua/markets/exchangeratechart?cn%5B%5D=USD&startDate=01.01.2020&endDate=25.10.2020>

Тютюнник С. – к. е. н., доц.
Полтавська державна аграрна академія, м. Полтава, Україна

COVID-19: динаміка поширення та вплив на економічні процеси

У грудні 2019 року почався спалах коронавірусної інфекції COVID-19 (пневмонія нового типу). Перші випадки пневмонії невідомого походження були зафіксовані у мешканців міста Ухань провінції Хубей центрального Китаю. Пневмонія нового типу почала поширюватися з місцевого ринку тварин та морепродуктів. 31.12.2019 року влада Китаю повідомила про спалах невідомої пневмонії у Всесвітню організацію охорони здоров'я (ВООЗ). Всесвітня організація охорони здоров'я 30.01.2020 року визнала спалах нового коронавірусу надзвичайною ситуацією в області громадської охорони здоров'я, що має міжнародне значення. 11.02.2020 року захворювання було назване новою коронавірусною пневмонією – COVID-2019 (офіційна назва – SARS-CoV-2).

В Україні перший випадок коронавірусної інфекції COVID-19 (пневмонія нового типу) був діагностований 03.03.2020 року в Чернівцях, а 13.03.2020 року був зафіксований перший летальний випадок внаслідок коронавірусної інфекції [1].

Станом на 21.10.2020 року в Україні інфіковано 315 826 осіб, смертельних випадків – 5927, видужало – 132 219 особи, хворіє – 177 680 осіб. Найбільша кількість хворих станом на 21.10.2020 року в Україні діагностована в м. Київ – 31 869 осіб (627 померло), Харківській області – 30 272 (462), Львівській області – 25 702 (731), Одеській області – 19 957 (300), Чернівецькій області – 18 314 (417), Тернопільській області – 17 970 (232), Івано-Франківській області – 17 214 (395), Рівненській області – 16 428 (204), Київській області – 13 419 (295).

Найменша кількість хворих діагностована в Кіровоградській області – 1697 осіб (74 померло), Луганській області – 2686 (49), Херсонській області – 2739 (58), Миколаївській області – 6256 (126), Запорізькій області – 6784 (95), Полтавській області – 6880 (132).

Таким чином, ситуація із захворюваністю на коронавірусну інфекцію в Україні нерівномірна.

У світі станом на 21.10.2020 року інфіковано 41 142 007 осіб, смертельних випадків – 1 131 208, видужало – 30 681 609 осіб, хворіє 9 329 190 осіб [2]. Коронавірус виявлено в 215 країнах.

Найбільша кількість захворювань у світі діагностована в США – 8 524 139 осіб (226 273 померло), Індії – 7 670 537 (116 068), Бразилії – 5 274 817 (154 888), Росії – 1 447 335 (24 952), Іспанії – 1 029 668 (34 210), Аргентині – 1 018 999 (27 100), Колумбії – 974 139 (29 272), Франції – 930 745 (33 885).

Найменша кількість захворювань: Волліс і Футуна – 1 особа, Соломонові острови – 3, Ангілья – 3, Західа Сахара – 10 (3), Фолклендські Острови – 13, Монтсеррат – 13 (1), Гренландія 16.

У Китаї, країні де було виявлено вперше спалах коронавірусної інфекції COVID-19, станом на 21.10.2020 року діагностовано 85 715 випадків захворювань, з них 4634 смертельних.

Поширення коронавірусної інфекції COVID-19 (пневмонія нового типу) по планеті здійснює вплив на всі сфери діяльності, у тому числі і на світову економіку. Аналітичні компанії Deloitte, PwC United States та JPMorgan провели відповідні дослідження.

Компанія Deloitte проаналізувала вплив поширення коронавірусної інфекції COVID-19 (пневмонія нового типу) на стан роздрібної торгівлі продуктами харчування [3].

За результатами проведених досліджень компанії Deloitte, потенційно довгостроковий вплив на роздрібну торгівлю продуктами харчування буде полягати в наступному:

- клієнти переходять на онлайн-продажі та доставки. У результаті підвищеного впливу коронавірусної інфекції на людей старше 50 років виникли нові користувачі старшого віку в онлайн-моделях продуктових магазинів та доставок. Дана тенденція в поведінці споживачів буде зберігатися і після пандемії;

- перебудова ланцюжка поставок та інновації. Раптова зміна в каналах поставок в поєднанні з перебоями в продажах і браком можливостей у продуктових гравців електронної комерції створили середовище, підготовлене до інновацій і нових учасників. Ланцюжок поставок необхідно буде перебудувати, так як зміни, що з'явилися в результаті пандемії, будуть надавати більш довгостроковий ефект на всі галузі;

- поява класу «ключових» працівників. Забезпечення здоров'я та безперервності ланцюжка поставок продуктів харчування під час спалаху хвороби призвели до створення нового класу «ключових» працівників: від співробітників магазинів до водіїв вантажівок. У результаті безпека ланцюжка поставок, взаємовідносини з постачальниками і управління персоналом стали ще більш важливими не тільки для роздрібних продавців, але і для урядів і суспільства в цілому;

- підвищена зацікавленість до товарів нової категорії. Після епідемії, буде спостерігатися збереження попиту на такі категорії товарів, як йогурт, вітаміни, санітайзери, засоби особистої гігієни, предмети туалету і дезінфікуючі засоби;

- соціальний капітал і лояльність через соціальні медіа. Соціальні медіа стають потужним інструментом спілкування з клієнтами і партнерами в умовах кризової ситуації. Соціальний капітал від довіри, отриманий під час кризи, може мати довгостроковий вплив на лояльність клієнтів.

Компанія PwC United States досліджувала банківський сектор [4]. Зокрема, в аналітичному центрі PwC United States вважають, що компаніям, які випускають кредитні картки, слід врахувати ризик стрімкого зростання заборгованостей по кредитах під час кризового планування. Такі висновки були зроблені на підставі аналізу даних про кризу 2008–2009 років. Дані, опубліковані в грудні 2008 року показують, що рівень заборгованості по кредитних картках в США становив 2,6 % в порівнянні з показником 6,8 % у другому кварталі 2009 року, в розпал фінансової кризи. Аналітики компанії PwC United States пропонують:

- вирішувати проблеми позичальників, які пов'язані як з новими, так і з поточними заявками на кредит. Так як, клієнти уже цікавляться: чи можна закрити свій кредит онлайн, не відвідуючи фізичний офіс? Чи потрібна оцінка для рефінансування? Що станеться, якщо кредитний рейтинг зміниться між моментом попереднього схвалення і закриттям кредиту? Чи

можна одержати короткостроковий кредит, поки дохід не стабілізується? Що станеться, якщо потрібно відкласти закриття кредиту через обмеження на поїздки або карантин?

– забезпечити захист співробітників. Питання, які виникають у співробітників банківської сфери вже зараз: Чи можна працювати вдома, якщо школа дитини закривається? Чи існують тимчасові заходи для співробітників, які зазвичай не працюють вдома? Як щодо захисту співробітників, необхідних для підтримки фізичних операцій?

Компанія JP Morgan склала прогноз економічної шкоди для світу і України зокрема [5]. За прогнозами американського фінансового холдингу JP Morgan, наслідками поширення COVID-19 в економічному секторі стане скорочення ВВП на дві чверті в США (-10 % і -25 %) і в європейській зоні (-15 % і -22 %).

У прогноз закладено припущення, що вірус буде поширюватися по червень 2020 року, а світова економіка відновиться у другій половині року. Також інвестиційний банк JP Morgan Chase в своєму звіті радикально переглянув оцінки економічного зростання України в 2020 році, надавши українській економіці більш оптимістичний прогноз.

Аналітики вважають: якщо Україна підпише кредитну угоду з Міжнародним валютним фондом на суму 8 мільярдів доларів у другому кварталі цього року, ВВП країни зменшиться, але тільки на 2,6 %. У звіті також говориться, що ВВП скоротиться в першій половині 2020 року, але ситуація не погіршиться, якщо Україна стримає це зниження в липні-грудні. Дослідження вчених Київського політехнічного інституту засвідчили, що під час дії карантинних заходів в Україні спостерігалось зростання в 1,5–2 рази аутсорсингових послуг українських ІТ-компаній, на 20–30 % інформаційно-розважальних он-лайн сервісів, на 40–60 % онлайн-рітейлу та сектору кур'єрської доставки, на 40–50 % онлайн освітніх та ігрових платформ, на 60–70 % онлайн платформ для організації і проведення вебінарів, телеконференцій, платформ для проведення тренувань, на 40–60 % фармацевтичної галузі.

Джерела та література

1. Коронавірус в Україні. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/reference/coronavirus/geography/> (дата звернення 21.10.2020).
2. Коронавірус в світі. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/reference/coronavirus/geography/> (дата звернення 21.10.2020).
3. COVID-19: Вплив на компанії, що здійснюють споживання продуктів харчування та напоїв. URL: <https://www2.deloitte.com/global/en/pages/about-deloitte/articles/covid-19/covid-19--impact-on-food---beverage-consumer-products-companies.html> (дата звернення 21.10.2020).
4. Організації споживчого кредитування відіграють важливу роль у боротьбі з коронавірусом. URL: <https://www.pwc.com/us/en/industries/banking-capital-markets/consumer-finance/library/consumer-lending-coronavirus-response.html> (дата звернення 21.10.2020).
5. Fallout від COVID-19: глобальна рецесія, нульові відсоткові ставки та надзвичайні дії. URL: <https://www.jpmorgan.com/global/research/fallout-from-covid19> (дата звернення 21.10.2020).

Фядорчанка А. – студентка

Навуковы кіраўнік: к. э. н., дац.
Т. Бондар
Беларускі дзяржаўны эканамічны
універсітэт
г. Мінск, Рэспубліка Беларусь

Аб падатковым стымуляванні інавацыйнай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь

У сучасных рэаліях асноўным фактарам павышэння канкурэнтаздольнасці эканомікі з'яўляюцца інавацыі. Паспяховаць развіцця інавацыйнай дзейнасці прадпрыемстваў у вялікай